

eugen dorcescu

**abyssus
abyssum
invocat**

*antologie de autor,
constituită după un criteriu tematic*

SEMĂNĂTORUL
Editura - online
Martie 2009

EUGEN DORCESCU

ABYSSUS ABYSSUM INVOCAT

Notă asupra ediției

Abyssus abyssum invocat (vezi **Psalmul** 41, 9) este o antologie de autor, constituită după un criteriu tematic (am inclus în Sumar numai poezii de factură așa-zicând mistico-religioasă) și structurată cronologic: am urmat, în înșiruirea textelor, succesiunea, în timp, a cărților de poezie din care ele au fost selectate: **Omul de cenușă** (antologie 1972 – 2001), 2002; **Biblice**, 2003 ; **Elegii**, 2003; **Moartea tatălui**, 2005; **În Piața Centrală**, 2007, **Omul din oglindă** (antologie 2003 – 2008), 2008. Excepție face **Rugăciunea regelui Manase**, plasată în final, înainte de **Epilog**, dar apărută încă în 2001 (în volumul **Exodul**) și preluată de **Biblice**.

E.D.

P r o l o g

*N-a fost cu neputință. N-a fost greu.
Aseară am vorbit cu Dumnezeu.
La fel de clar, de simplu, de senin,
Cum ai tăifăsuși cu un vecin...
E drept că El tăcea. Sau, mai curând,
Iradia în fiecare gând,
În fiecare șoaptă și impuls,
În fiecare zbatere de puls.
Doar eu grăiam. Și iată că, treptat,
Discursul în tăcere s-a mutat,
Tăcerea s-a umplut de sens și țel,
Tăcerea era drumul către El.
Așa-I vorbeam. Spunându-I tot, deschis,
Așa-I vorbeam : Abis lângă abis.*

1

În clopot de-ntunerice luna bate.
E-un naos marea. Golul, dedesubt,
Se-acoperă cu-un pod de alge, rupt.
Concentrice văpăi dezghiocate.

Un miez de foc alunecă pe creste
În râpe-ntunecate strălucind.
Vin zorile, cu grape de argint.
Nimic nu e aicea. Totu-i peste.

2

O urmă temătoare de licorn
Însângerează pajiștea. E-o rază
Pe care răsufierea unui corn
Ca într-o pantă limpede se-așază.

Cuprinși de lunecare, iată-i duși
Pe lungi cărări, în negre labirinte.
Deschide codrul uși și iarăși uși,
Rămâne cornul veșnic înainte.

Gonesc și-acum, gonesc în infinit —
Cu funii verzi îi fură paradisul.
Lichidul corn, cel mult prea vălurit,
E depărtarea însăși, e abisul.

3

Dacă n-aș fi aici,
oare pustiul și marea ar fi ?
Iată ce m-am întrebat în zori,
când am ieșit în goană din mare
și m-am întins pe nisip.

Și-atunci,
bucuria s-a stins, a pierit.
Și n-am mai găsit în inima mea
nici măcar o fărâmbă de spaimă.
„Deci nu le pot pierde, mi-am zis,
de ce să mă tem ?”
Și, iată, marea, sub privirile mele,
s-a domolit.
Și culmea ei neagră
s-a frânt în genune. „Vai mie, am strigat,
ce poate să-nsemne minunea aceasta ?”
Iar nisipul, ca o ceață, mi-a acoperit glasul.
Și vidul apei
îl purta spre abis.
„Nu te bucura, nu te teme.
În mare te pierzi, în nisip.
Eu sunt abisul”.

4

Frumos și pur, așa ca la-nceput,
Mă aflu pe un țărm necunoscut,
Un țărm rotit din zare până-n zare
Cu vânt amar, cu scoici și-n depărtare
Cu argintate, tulburi estuare.
Mi-s zilele și casa de nisip ;
Nici nu mai știu : sunt chip, sunt arhetip ?
Când trupul meu se-ableacă peste unde,
Cel din adânc tresare și se-ascunde —
Și totuși, fără caznă, mă regăsesc oriunde.
Căci între împrejur-mi și suflet nu-i nimic :
Nu pot și nu încerc să le despici
Cerul de cer și soarele de soare,
Marea de mări, uitarea de uitare.

5

April, pe durul Mart cu ochii verzi
Spre alt tărâm al negurii-l împinge.
În urmă vin alaiuri de livezi,
Departe-n față-i chiciură și ninge.

E jos, e sus frumosul carusel ?
Porți prin oraș o mască de armindeni —
Mereu la fel. Și rimele-s la fel :
Prietenii, caruselu-i pretutindeni.

Totu-i să fii în stare să-L găsești
Pe-Acela care e*. Pe-Acela care
E dincolo de cruguri, de povești,
De curgere, rotire și uitare...

aprilie, 1982

* În *Ieșirea* 3,14, Dumnezeu se definește pe Sine Însuși astfel : 'Èhyèh 'Ashèr 'Èhyèh (ebr.) ; gr. : *Égô êimi ho ôn*; lat. : *Ego sum qui sum*.
Vezi *Les Saintes Écritures*, 1995, p. 92.

6

Mă tăvăleşte-n brazde, ca pe-o grapă,
un demon, cu pulpanele de apă,
în nori de fosfor bolțile se-ngroapă.
De ce mă mir ? Acesta este locul,
acolo-s vatra, cleștele și focul,
acolo te găsesc. O sărutare
pe fierul gol, pe umbra-ți ce tresare,
pe flacăra... Se risipește drogul
privirii de-altădată. Inorogul
transcrie-n vid, pe ziduri, *Decalogul*.

7

Ce-mi mai poți spune,
tu, biată făptură,
adiind — ca oricare alta —
a floare, a moarte ?
Senina pietate a zilei,
noaptea
iertătoare, străveche,
ne cunosc îndeajuns...
Voi urma calea lor,
îngăduința lor strivitoare.
Voi iubi fără trup. Mila,
dezgustul : ce desfătare amară !
Câtă liniște-n jur ! Sufletul
pâlpâie-ncet în amurg
printre viscerele-ți tulburi.

8

Copacii înfloriți până la poale
Sub revărsări de soare și azur,
Cu păsări și albine împrejur,
Sunt chipul pur al amintirii Tale.

Și râul. Și zburdalnicul ecou.
Și pajiștea cu verdea ei prezentă.
Tot peisaju-i o reminiscență,
Cât pare el de proaspăt și de nou.

Și totuși, în străvechea primăvară,
Mă pierd. Și-s fericit. Un altul sunt.
Ins de țărână, sânge și Cuvânt,
Ce vede pomi și flori întâia oară.

9

Realul coșmaresc, pe negândite,
A năvălit în plină veghe. Și
N-a încetat de-atunci a se lăți
Fălos că ne sfărâmă și ne-nghite.

Ne-am tot retras din față-i. Ne-am proscris.
Cum te agăți de-o ramură, de-o stâncă.
Până-am găsit prăpastia adâncă
A visului. Și am plonjat în vis.

O vreme, deci, am viețuit visând
Și am trăit aievea doar coșmarul.
Ne-am măsurat afectele cu parul :
Când Cain și când Abel, rând pe rând.

Dar iată, ca o molimă, pătrunde
Coșmarul și pe insula din vis.
Ocupă retractilul paradis
Și n-avem loc în univers niciunde.

10

Se străduiește visul noaptea-ntreagă,
În ceea ce numim subconștient,
Se străduiește, sobru și atent,
Să cearnă, să discearnă, să aleagă.

Imensa informație sordidă
Ce năvălește-n cuget ca un val
Încearcă el, străjerul abisal,
S-o scoată din abis și s-o ucidă.

E-o luptă și incertă și cumplită,
Căci ofensiva crește zi de zi.
Absurdele, stupidele armii
Sporesc în jur, ca marea, și se-agită.

Dar visul nu cedează. Visul nu e
Supus decât divinului îndemn.
Din sufletul întins cruciș pe lemn
El smulge lănci și-nsângerate cuie.

11

Acel tablou în care, pentru-o clipă,
Am nimerit, acea natură vie,
Ce exista și ea, asemeni mie,
Ca tot ce din neant se înfiripă

Mi s-a părut o crudă mascaradă,
O tragică batjocură, o farsă.
Părea că însuși diavolul ne varsă
Din gura lui în piețe și pe stradă.

Am căutat cu teamă spre eternul
Ochi arzător, spre limpedele soare.
După-amiaza clară de ianuară
Se-asemăna dramatic cu infernul.

12

Am rătăcit destul idilizând
Pe cei din jur (pe mine însumi poate).
Într-o lumină crudă astăzi toate
Se dezvelesc hidoase, precum sunt.

Nu vreau să definesc și să calific.
Pe cine să calific ? Și de ce ?
Secretul libertății mele e
Un suflet chinuit și hieroglific.

Suflet al meu ! Ce calm și ce aproape
De țărmurile sensului plutim !

Ca niște vechi corăbii din Kittim ,
Răsoglundite-n biblicele ape.

13

În zori, orașu-nzăpezit îmi pare
Că-i chipul Miriamei în deșert :
Brusc invadat de lepră și inert,
Zămisliator de spaimă și oroare.

Oraș lepros, cu gropi și cu gunoaie,
Cu-njurături, borfași, cu nunți de câini !
Simt pe obraz, în gură și pe mâini
Saliva ta de stronțiu și de zoaie.

Mă zguduie dezgustul. Trec pe stradă
Și tremur ca o coardă, ca un ram.
Calc pe obrazul bieteii Miriam
Acoperit de lepră și zăpadă.

14

În neîncăpătorea colivie
A lumii, învrăjbiți, ne-nghesuim.
Căci nu suntem ce-ar trebui să fim
Și lumea nu-i ce-ar trebui să fie.

Modelu-nfățișat de Marea Carte
Ne e tot mai abstract și mai străin.
Ființe purtătoare de venin,
Murim încet și reproducem moarte.

Călătorim de-a valma, sub elipsa
Și țepii duri ai aștrilor de fier.
Și iată-n zare primul Cavalier
A răsărit : vestind Apocalipsa !

15

În visul tragic, paradisiac,
Sub pomii înfloriți, în verdea vale,
Mi-apare iar conturul ființei tale
Pe care-n van cuvintele-mi o tac.

Nu pot să știu, nu știu a prevedea
Momentul resurecției nocturne.
De-aceea, ca-n cenușa unei urne,
Pătrund pierdut, uituc, în umbra ta.

Dar cum să scap de ură, de oroare,
De culpă, de uitare, de dezgust ?
Le port și-n vis. Și, cu delicii, gust
Bunăvoința lor ucigătoare.

Până ce zorii mângâie cu botul
Ferestrele și urmele-ți le șterg.
Tresar, mă scol, și iar învăț să merg
În lumea unde ireal e totul.

16

Obiecte triste, simplu referent,
Obiecte — ca și omul — muritoare
Sunt proiectate-n slavă și splendoare
De ochiul nostru laș și indecent.

În felu-acesta, însă, ființa lor
(Modestă, trivială, acefală)
Pătrunde-n ființa noastră ca o boală,
Ca un flagel cumplit, nimicitor.

Pătrunde, și supune, și devoră,

Anihilează eu și supra-eu.
Abia atunci aflăm că un ateu
E-un idolatru care se ignoră.

17

În toamna neguroasă, ca o mare
De ceață, și de frunze, și de fum
(O toamnă de română, de album,
În aparența ei înșelătoare),

Cel mai cumplit din toate câte sunt
E chiar delirul sensului. Ființa
Își pierde limpezimea, conștiința,
Exacerbându-și forma de pământ ;

E doar inevitabila tortură
A gândului (spre-a deveni mai pur !),
E corul cacofonic dimprejur
Cu partituri de sânge și de ură.

Acordurile straniei orchestre
Se iau și se reiau fără istov.
Iubiții mei, să nu-l uităm pe Iov
Care-a trecut, curat, prin toate-aceste...

18

N-a fost și nu va fi și nici nu este
Decât substanța lumilor celeste ;
Iar magma care suntem nu există.
E-o glumă, o butadă alchimistă,
Un fals, o aparență, o părere...
De-aici, numai iluzii și durere,
Antipatii, amoruri inutile,
Stupide fragmentări în nopți și zile,

Căderi, ambiții, gloriei, vanitate.
Iah Elohim le rânduiește toate,
El știe până când și până unde.
Degeaba-ntrebi : răspunde, nu răspunde.
Degeaba speri : ți-arată, nu ți-arată...

O, Domnul meu, de s-ar sfârși odată !

19

Mi-aduc aminte-un deal : urcat cu greu,
Pustiu și pârjolit, plin de crevase.
Cumplitul foc ceresc îl devastase.
Mi-aduc aminte-un deal : acela-s eu !

Celestul foc te pune la-ncercare
Din când în când. Te arde pân' la os.
Te lasă gol și pur și luminos,
În disperarea ta izbăvitoare.

Te circumscrie : infinit de mic,
Atol de duh pe-o mare genuină.
Nu te mai temi de orice-ar fi să vină —
Nu mai regreți că-n urmă nu-i nimic.

20

Asculți în noapte ploaia la fereastră
Cum cade, cum se-adună strop cu strop.
Asculți în noapte biblicul potop
Reiterat subtil în vremea noastră.

Corabia așteaptă. Să te poarte
În mediul ei restrâns și inocent,
Sfidând dezlănțuitul element,
Peste abisul creaturii moarte.

E ca într-o matrice. Cald și bine.
Minciună, ură, crimă nu mai sunt.
Urci treptele celestului mormânt
Și Domnu-nchide ușa după tine.

21

Pe-alee-n fața mea — un porumbel.
Descins din albăstrimi, ca Sfântul Duh.
Un mesager de raze și de puf,
Chemându-mă, din lume, către El.

O clipă a durat. Sau nici atât.
S-a revelat o clipă Cel Ascuns.
Dar cât a fost, a fost îndeajuns
Să-mi smulgă lațul morții de la gât.

Verdeață-n jur. Copaci. Și flori. Și-un cer
În care urbea-ntreagă se topea.
Sorbeam adânc. Eram. Și El era.
Și-aștept să vină iar de nicăieri.

22

Un duh eroic și tragic a-nviat dintr-o dată
cetatea ce părea definitiv
degradată.
Un duh care trece din suflet în
suflet, din privire-n privire,
un duh ce ne plasează departe
de ură, mai presus de iubire.
Schimbarea aceasta, desigur, e-o
cerească minune.
Muzica Duhul o cântă, cuvintele
Duhul le spune.

Întunericul însuși face perceptibil misterul,
reflectoare, izvorând din abis,
spintecă și deretică cerul.
Și iată, în lucrarea divină, tiptil se
strecoară
(spre-a strica, spre-a răni) apocaliptica
fiară.
Iat-o, cu privirile blânde, cu duioase suspine,
încearcă să surpe, să toarne venin,
să dezbine.
Stârnește invidii, competiții, dispute,
pe cei de nimic împotriva celor buni
îi asmute.
Se retrage apoi. Și din jilțul infernului
contemplă dezolanta risipă,
contemplă dezastrul uman, ce se lățește,
ca o pecingine, clipă de clipă.
Se retrage în jilț. Și se bucură. Râde.
E-ncântată, uimită. Suntem (decât însăși
crezuse) făpturi mult mai docile, mai
cumplite, mai hâde.

23

Pe vremuri, de Sfântul Ilie, în zăvoi,
la nedeie,
râul înconșura mulțimea cu lichidele lui curcubeie.
Copii și bătrâni se priveau tremurând
în bulboane,
pluteau deopotrivă în ape și
nori, pluteau în vâltori diafane.
Viorile murmurau. Seara năvălea
dinspre râu, dinspre dealuri,
ne-nveleam în răcoare și-n vis,
ca niște sinucigași fericiți
ce coboară lin, tot mai lin, pe prundișuri,
în valuri.
Încă din zori, ziua ne aduna în zâmbetul ei,

în cosmica ei desfătare.
Sorbeam vinul din cupe de flori,
așezați la o masă de-azur, între lună și soare.
Azi, unde era zâmbet, e doar o grimasă.
Șerpil alcoolului colindă și-și varsă
veninul din casă în casă.
Ochiul secat al izvorului, ochiul lui scurs
se prelinge și plânge,
lăutarii, beți, în amurg, își numără banii
și se bat pân' la sânge.
În cele din urmă, peste lumea aceasta
perversă, inversă,
cerul trimite, ca atunci, pe Carmel,
un fragment de aversă.
Alegăm sub
norul teribil ce cuprinde
zenitul.
Alegăm, rătăciți, căutând, prin
tenebrele ploii, pe
Ilie Tișbitul.

24

Am reintrat în parcul solitar
Ce găzduiește și-astăzi în zadar
Clădirea-n care-am petrecut cândva
Clădirea ce vibra și viețuia.
Acuma zidu-i scrum și rumeguș,
E-al șerpilor și-al viespilor culcuș,
Ferestrele sunt negre, parcă sorb
În hăul lor abisul unui orb.
Pe-alee crește iarbă, cresc scaieți,
Pe trepte dănțuiesc strigoii beți
Ai unor ani ce iată nu mai sunt
Niciunde : în văzduh sau pe pământ.
Ruină ? E mai mult decât atât.
E-mpărăția marelui urât
Ce crește ca o plagă zi de zi,

Ce roade tot, profund, din temelii.
Cum să răspunzi estetic și distant
Fragmentului acesta de neant ?
Mai bine plec. Și n-o să mai revin
Spre tristul colț de lume în declin
Ce plânge lent, cu lacrimi de gudron.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

25

Degetul lui Dumnezeu a lovit orașul
încărcat de blasfemii și de crime,
l-a lovit cu vijelie și apă,
și cu întunecime.
Într-o clipă am devenit niște umbre, niște
frunze, niște așchii de ramuri,
învălmășite-n marea imensă,
în norii lăsați, ca niște storuri,
la geamuri.
Unde-i trufia ? Unde-i puterea
puterilor noastre ?
Iată stejarii și plopii se prăbușesc și
se frâng, aidoma unor lujere, aidoma
plăpânelor flori răsădite în glastre.
Apele gălgâie. Apele negre,
înapoi și-nainte,
ne cuprind în bulboanele lor, în
cumplite aduceri-aminte.
Aici e spărtura prin care
providența inundă istoria,
aici, unde sângele pătează pavaje și
ziduri, înroșește memoria.
Aici, unde sufletul contemplă
cu spaimă tavanul de fulgere,
ca pe-o dorită, teribilă, mântuitoare
mirungere.

26

Semenii
se demonizează treptat. Strada e plină
cu umbrele lor, rătăcind în
neagra lumină.
Soarele însuși pătrunde cu greu
și topește
pasta aceasta ce fierbe, duhnind,
diavolește.
Prin parcuri, câini și umane rebuturi
pângăresc orizontul, se-ascund
sub nevăzute, dar satanice scuturi.
Strada nu-i stradă, ci drumul
ce duce spre cădere și moarte ;
ziua nu-i zi, ci răgazul
cumplit ce doar de trecut ne desparte.
Viitor nu există. Casa nu-i casă,
scara nu-i scară.
Coborâm și urcăm. Ne cuibărim, ca în uter,
în teribila gheară.

27

Una din pedepsele cu care Cel Veșnic
să mă lovească a binevoit
e somnul. Căci nu mai e somn,
ci un delir sinistru, cumplit.
Anecdotică lui e un fel de-agonie.
O trăiesc și mă zbat, în timp ce negura,
ca un zgriptor, m-acoperă
și mă sfâșie.
Afară — claxoane, zgomot de pași,
câini care latră,
toată rumoarea deprimantă, sordidă,
a orașului-șatră.
Până când zorii, pașnici, jechoși, mă aduc

iar în stradă,
mă împing în troleibuz (prietenu nostru),
cu adulți și copii la grămadă.
Ce-a fost ieri e și azi. Și mâine, și poimâine
la fel o să fie.
Ziua e monotonă și rea. Seamănă ea însăși
a insomnie.
Și iată, treptat, după o impenetrabilă
voință, cadentă,
nu numai somnul, dar și veghea devine un
chin, penitență.
Iată-mă, indecis, fantomatic, pierdut,
ca la jocul de zaruri.
Căci nu pot să aleg. Nu-i nimic de ales
între două coșmaruri.

28

Copacii
florile ochilor și le-au deschis.
Orașul (plin de miresme, verdeață și
flori) ar putea aminti de-un pierdut
paradis ?
Alungați din Eden, alungați din ei înșiși,
mizeri,
fie că-i primăvară, fie că-i vară sau iarnă,
oamenii-s azi ca și ieri.
Să uit pentru o clipă. Să privesc
lângă râu, cum răsar
flori de-ntuneric, flori de lumină,
ca-ntr-un pașnic coșmar.
Flori reflectate în ochi,
mlădiate în pași, topite în voce,
flori — mesageri metafizici, ermetici,
înfricoșători —
în lumina feroce.

Aprilie a umplut iar oraşul de frunzare şi
flori,
pomii uzi, pomii grei se îneacă în aburi,
în raze, în vâltori de azur, în culori.
Beţivii aspiră alcoolul luminii,
se-mbată,
cu ochii-n văzduh, gălgâind,
din tăbăcita lor beregată.
S-a înnobilat cât de cât fauna
dezorientată
şi tristă
ce foşgăie-n piaţă, vociferează, cere,
refuză, insistă.
O durere confuză răsare pe chipuri :
chircită, asemenea pirului
din ridate nisipuri.
Şi iată : un braţ nevăzut mă împinge
afară,
spre lumină, spre soare,
un altul m-aduce-napoi, în a solitudinii
infinită splendoare.
Zi de zi o-ntâlnesc pe bătrâna ce-şi
tărăşte
coşul cu lapte şi pâine,
zi de zi traversez pasajul obscur,
ce adie a hoit, a şobolani şi a câine.
Zi de zi, câinii înşişi, cerşetorii băloşi
iau în stăpânire oraşul,
zi de zi, soarele ne adună, ca pe nişte
gândaci,
cu mătura lui, cu fâraşul.
Fug. Mă afund în peştera sufletului,
în grota lui nesfârşită.
Alerg tot mai adânc. Să uit, să nu-mi
mai aud
eul empiric, trupesc, rămas la intrare,
să nu-l mai aud cum vomită.

30

Aud, după-amiază, prin somn, vântul
cum se zbate, cum bate,
el, ce mi-a trezit totdeauna în suflet
un tremur adânc, de tinerețe
și libertate.
Vântul ce umple cu mari zigzaguri
văzduhul,
vântul, asemuit în Scriptură
cu Duhul.
În urma lui, peste orașul înțesat de bețivi
și de câini,
vin și norii și ploaia.
O lumină scăzută, cu iz de primăvară și lacrimi,
năpădește odaia.
Ar putea fi frumos. Ar putea fi sublim.
Ar fi bine.
Dacă nu ne-am vădi, orișunde și-oricând,
prilej de dispreț și rușine.
Plouă. Cerșetori zgribuliți. Șefi burtoși.
Vecinul mergând să-și bea romul.
Înjurăturile, zbieretele, clevetelile s-au
oprit pentru-o clipă. S-a retras în bârlog
eroarea creației — omul.

31

Sub cerul și iernatic și urât,
M-afund în glodul zilei până-n gât,
Simțind pe piept, pe umeri sau pe mâini
Atingeri reci de oameni și de câini.
Ființa mea-i un geamăt, e un spasm,
Un strigăt mut, un jalnic isihasm,
Căci nu-s în stare duhul să-mi desprind

De trupu-n care pâlpâie tânjind.
Aștept un semn ? Doar crivățul dă zvon
Din miazănoapte — negrul său amvon.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

32

Casa mea e o insulă pustie,
un luminiș de pădure.
Iar eu sunt un pustnic, cu trupul
secat și cu pletele sure.
Nu-mi trebuie semeni, nu
mai vreau să citesc nici o carte.
Căci și unii și altele nu-nseamnă decât
minciună și ură și moarte.
Ascult marea sau vântul unduind în văzduh,
murmurând noaptea-ntreagă.
Duhul îmi picură-n suflet
indicibila-i vlagă.
Somnul e-asemenea veghei, veghea
e-aidoma somnului.
Totul se-amestecă. Totul e pur, ne-nceput,
în grădinile Domnului.
Am uitat cine sunt. Mi-am uitat pergamentul,
mica glorie, pana.
Stau în zori, plin de rouă, pe prag.
Și privesc : Domnul străbate poiana.

33

Doamne, știi bine
Că voi veni, într-o zi,
nenorocitul de mine,
în fața
Celui ce-nseamnă calea,
adevărul și viața.

Cum voi fi-n stare
eu, care sunt doar
slăbiciune și disperare,
cum voi putea să m-apropii
de lumina aceea
ce explodează până-n negura gropii ?
Cum voi trece
dincolo de locuri, de vremuri,
eu, care și-azi,
nu trăiesc, ci,
de fapt, mă cutremuri ?

34

Nu există durere mai mare
decât gândul
că văd lume și soare.
Era mult, mult mai bine
să rămân un grăunte de vid, un
grăunte de duh ne-ntrupat, un necine.
Numai atunci aș fi fost ce
nu sunt,
numai atunci aș fi fost doar cu Tine.

35

Caut, zilnic, și jalnic, și trudnic,
drumul greu și îngust.
Mă împiedică trupul. Trupul meu
e-un izvor de dezgust.
Văd cum scade, cum se usucă
încet,
cum evoluează spre-alură
de-ascet, de schelet.
Nu mai dorm. Sau când somnul
pătrunde în veghe, confuz,
trupul meu e-un amestec de

văz, de-amintire, de vis, de auz.
Îl zăresc abia, când și când,
fie-n lut dezmembrat, fie-n
foc și-n văzduh fluturând.

36

Prin somn, spre zori,
am recitat *Ecclesiastul*. Fragmente
pe care visul-veghe le-nșiră
sub privirile sale atente.
Ieri-noapte am fost chinuit în infern,
pentru multa mea vină.
Azi-noapte, am fost îndreptat
tot spre-un abis, dar
spre-un abis de lumină.
Căci există și-un abis de lumină, cum
zicea, acu' -i anu'
(sau poate mai mult),
iubitul meu prieten, mutat la Domnul,
Mircea Ciobanu.

37

Nu mă mai simt în țara mea acasă.
Nu sunt acasă nici printre străini.
Dă-mi Tu, Cel Veșnic, țara luminoasă
În care fi-vom înșine lumini.

Aici, mânați de-al beznelor harapnic,
Huliți de semeni, sfâșiați de câini,
Gustăm plângând din trupul sfintei pâini,
Dorindu-ne plecarea cât mai grabnic.

Și eu, asemeni, pentru-a câta oară
Cuvintele profetului le spun ?

Destul. Mă ia ! Căci nu sunt eu mai bun
Decât strămoșii mei de-odinioară.

38

Oricât aş vrea, să mă feresc nu pot
de insul psihopat sau idiot.
La fiecare pas îmi iese-n drum
o târfă, un bețiv ori un nebun.
Încât nu-i de mirare că decad
cu nu știu câte trepte către iad,
căci sufletul, în preajma lor, își pierde
puterea să-i iubească și să-i ierte.
Demența otrăvește creatura:
Ucide mila și hrănește ura.

39

Către ce să aspiți ?
În orașul vuind ca
un cor disonant de tingiri,
diavolul urcă, perfid, în
mișcări, în priviri.
Semeni cerșind. Semeni
visând doar averi și
deșarte măririi.
Însuși, treptat, încetezi să
te miri.
Încă trăiești (presupui), fiindcă
încă respiri.
Te privești, răstignit, pe
trotuar, pe leproase clădiri.
Către ce să aspiți ?
Către ce-au năzuit cei
umili, cei sublimi,
cei martiri.

40

La fereastră — o stea.
Mi-o arăți.
Una ca ea
va veni într-o zi, să
sfărâme pământu-n bucăți.
Dormi acum. Și eu voi dormi.
Bolidul acela e-atât de
puternic, atât de cumplit,
că nici nu vom ști...

41

Pe străzile mâncate de vărsat
Plouă din nou, cețos și îndesat.
Orașul își înfășură cu bice
De apă chipul ros de cicatrice.

Încet, încet — și înspăimântător —
Țărânilor își intră-n dreptul lor.
Inundă străzi, le-ncețosează stopul,
Își reclădesc tenace biotopul.

Cumplete rădăcini, ca niște coarne,
S-au fost pornit asfaltul să-l răstoarne.
Cresc buruieni pe poduri, pe trotuare,
Palpită viermi, insecte, rozătoare.

Ne-amestecăm cu ierburi și cu câini.
Simțim pământ în gură și pe mâini.
Pământ și fum. Și-un gust defunct și fad :
Nu spre Eden cădem. Ci către iad.

42

Aud mereu, am mai citit prin ziare
Că lupii-s rari, că specia dispare.
Așa o fi. Și nu e de mirare.
De fapt, în lumea ternă și murdară,
Ce rost ar mai avea cețoasa fiară ?
Ea, care, nicăieri și niciodată,
Nu s-a lăsat învinsă și dresată ?
Când lei și tigri umblă-n două labe,
Dansează după bici și cară roabe,
Când elefanții-și plimbă în arene
Imensul monument de lut și lene,
Făcând să râdă, pentru-un hoit și-o pâine,
Pe slugile bicisnicului câine,
Doar el, doar lupul singur, stă deoparte,
Nu poate juca dublu, nu se-mparte,
N-amestecă viață și cu moarte.
Alege și prigoana, și pustia,
Își poartă, fantomatic, schivnicia,
Știind prea bine care este prețul:
Lui, glonțul, poate. Celorlalți — disprețul.

43

În sufletu-mi nocturn și luminos,
Eu însumi stau în stratul său de jos,
Pe când tot eu aș vrea să fiu, dar nu-s,
În străvezimea lumilor de sus.
Nu-s nici la mijloc. Nu sunt nicăieri.
Sunt un șirag de zboruri și căderi,
O dâră sângerie în abis,
Scris și nescris pe-al duhului zăpis.
Amestec sunt de bine și de rău,
Desprins și nedesprins de chipul Tău.

44

Azi-noapte, printre blocuri, un bețiv
Râdea strident, striga, sporovăia.
Și-un grup de-aceeași teapă-l însoțea,
Încurajând delirul lui tardiv.

Din negura furtunii, glasul Tău
Trecea peste mărunțul cartier,
Peste orașul jalnic, pauper:
Un colț de lume nul. Nici bun, nici rău.

Tu, Cel Etern, ești prea-ndurat cu noi.
Nu suntem demni de milă, de mânie,
De iad sau de cereasca-mpărăție.
Aruncă în neant acest gunoi !

45

Venim, Doamne, venim,
către temeiul dublei păci, către
Ierusalim.
Mulțimile cresc până-n zare, tot
cresc,
urcând, unduind, spre
Ierusalimul Ceresc.
Fiecare umbră, fiecare ins
are-n mână
un toiag de
țărână.
Fiecare merge și plânge.
Nu mai poartă-n pietrișul din gură
nici măcar amintirea de carne, de
salivă și sânge.

46

Octombrie cu soare. Glas de psalmi
adie dizolvat în zorii calmi.
Din loc în loc, pe
boltă — câte-un nor.
Se-anunță un război
nemicitor
și neamurile curg, la unison,
spre locul prevestit, Harmaghedon.
Se-ndreaptă spre-nceput. Și
spre sfârșit.
Amin. Revino, Doamne ! Ai venit ?

47

Tot ce-am fost și-am
trăit,
tot ce sunt e, de fapt, un
regret nesfârșit.
Nici nu știu ce-am pierdut. Ce-am
dorit.
Doar atât că nu-l am. Că-a pierit.
Dacă-n moarte se află, pentru
ce-am mai venit ?
De ce sânger și umblu sub
tăiosul zenit ?
Cineva a greșit ? M-a mințit ?

48

Inscripție pe casa de la țară :
Decazi, sau înflorești în primăvară ?
Zambile, spânz, bujori, lângă fântână,
Ridică și-azi privirea din țărână ?
Și țesătura țarinei vecine

E-un rai de cârlegei și de caprine ?...
Dintotdeauna spre întotdeauna,
Pluteau pe râu când soarele, când luna
Și brazde moi, în boarea diafană,
Curgeau din infinit către **Poiană**...

Otrava amintirii ? Nostalgie ?
Nimic. Numai dezământ și sărăcie.
Același infiltrat de vorbe goale,
Scursoare din ecrane și jurnale,
Aceleași arătări humanoide,
Diseminate-n găști și în partide.
Râu mort. Deal sterp. Arinul și stejarul,
Târâți spre birt, cu umărul sau carul,
Într-un cuvânt : Aceeași tevatură,
Unde se bea, se minte și se fură...

Și-n mijloc — tu, căsuță de la țară,
Strămoș defunct, care-a uitat să moară.

49

Transcriu radiograma unei zile :
Bărbați, femei sau grupuri infantile
Se dirijează, dis-de-dimineată,
Spre cârciumi, spre tramvaie, sau spre piață.
Apoi — desen confuz. Birouri, ziare,
Tarabe deșirate pe trotuare,
Activități diverse, greve, ceartă,
Politică, cerșit, mizerii, artă...
Amiaza cade iute. Și coboară,
Cu-ntreg acest amestec, înspre seară,
Când liberi (vorba vine !), până mâine,
Se-ntorc, iar, toți la codrul lor de pâine,
Preocupați, desigur, să le-ajungă
Slănina, ceapa, laptele din pungă.
În fine, după cină, insul speră
De la ecran uitarea pasageră,

Scăldată, cald, în umbre și lumini.
Surpriză, însă ! Tot ce i se-oferă
E un program gândit pentru cretini.

50

Inscripție pe-analfabeta sapă :
„Zadarnic muști din lutul fără apă !“
Știuletele, și spicul, și păstaia
Așteaptă-acel suport al vieții — ploaia.
Tânjesc să le cutreiere prin vine
Rapidul șipot, care nu mai vine...
De-o vreme, legănată pe spinare,
Sărmana sapă iese la plimbare,
Alături de-anacronice surate,
Prin lanul de-un hectar și jumătate,
Unde lăstari cât degetul se-ableacă
Spre glia pârjolită și săracă.
Scripturile avertizează : Cerul
Va apăsa deasupra ta ca fierul,
Și vei avea, drept sprijin, sub picioare,
Pământul de aramă arzătoare...

Te-ai tot jucat de-a plata și răsplata :
Funebra sapă-și caută lopata.

51

Lumini și strâmbături. Și o estradă.
În plină vară, la TV. Vacanța
Sfidează indigența și distanța :
Orice calic e-n stare să o vadă.
Acele strâmbături dementiale
Sunt numai o fărâmă din spectacol.
Căci însuși spectatoru-i prins, săracul,
Și dus de carnavalul vremii sale.

Actori, abstracți, dar crânceni, fiecare,
Pe scenă-n acest teatru troglodit,
Sunt doi : Capitalism fără profit
Și socialism fără planificare.

52

Inscripție pe-un nesfârșit proiect:
„Abject. Abject. Abject. Abject. Abject.“
Sub, repezite, lăncile de ploaie,
Scot sărăntocii resturi din gunoaie,
Și-mpart un ciob de os, un colț de pâine
Cu hoitul hămesit al vreunui câine.
O lume subterană, în sporire,
Are sălaș prin ganguri, cimitire,
În gară, pe maidane, prin canaluri,
Departate de-adunări, cancanuri, baluri,
Departate și de cozile la care
Primesc bătrânii câte-o amânare.
Nu-i nimeni vinovat. Așa ni-e scrisa.
Dar chipul, ros de vremuri, plânsu-mi-s-a
Când îl zăresc cum, delirant, își duce
Destinul amânat lângă o cruce.
Scriptura spune : Strângi exact ce sameni.
Pe-ogoare cresc ciulinii tot mai zdraveni
Și-agonizează câini și infraoameni.

53

Spitalul, zumzet, freamăt, ca un stup,
E numai suferință, numai trup.
Dar, răsturnat în marele văzduh
Al verii, îți vorbește despre duh.
Aceasta-i rânduiala : Va urca
Ins după ins, la rând, Golgota sa...

Ce mici suntem, ce goi, ce trecători,
Scheletici, plini de răni și de sudori,
Cu pieptul sau cu pântecul deschis...
Iar dincolo de toate — ce abis !
Te prinde amețea când privești
Mulțimea de ființe omenești
Purtând în orice țipăt câte-un cui.
Dar mângâiate blând de mâna Lui.

54

Lăudat să fii, Doamne,
pentru lumină și soare,
lăudat pentru alba ninsoare,
lăudat pentru ploi, pentru grâne,
lăudat pentru luna și stelele, ce
clipesc primăvara în râu și-n fântâne.
Lăudat pentru bucata de pâine,
și pentru paharul de apă, date mie ieri,
date azi, date mâine.
Lăudat că ești Duh. Că-mi vorbești
fie-n vis, fie-n suferință, fie-n gând.
Fiindcă ești.
Lăudat pentru-nmiresmatele ierburi. Pentru
frunze și flori.
Lăudat că-n final mă omori...

55

Mi se pare credibil sau nu,
dar singura absență concretă a
zilei ești Tu.
A zilei de azi, a zilei de
ieri,
a tuturor inutilelor mele
vegheri.

Noaptea, nu vii. Sau, când, totuși,
apari,
absența Ta îmi ridică în sânge
niște lujeri ucigător de amari,
fiindcă absența aceasta-i prea compactă, prea
grea,
încât mă și mir că o pot
îndura.
E și acesta un fel de a fi
și-a nu fi.

**Faptul că ești și nu ești
e o zi.**

56

Din când în când, în mine însumi, eu
Mi-L amintesc, subit, pe Dumnezeu.
O clipă (vai, ce clipă !) umblu iar
În lumi fără de vreme și hotar,
În lumea tuturor, și-a nimănui,
În, nevăzută, concretețea Lui.

O lume-n care sunt, am fost, eram,
Și nici n-am bănuțit că o știam...

57

Noaptea,
pe cerul vânăț și-nalt,
stele mari, stele mici, ca
niște candelă, ard.
Eu stau sub povara lor și
Te-aștept.
Muntele poartă sfeșnicul lunii
pe piept.

Chiar dacă-aș trece munții cu
pasul, marea înot,
tot Te-ai ascunde în
nevăzutul chivot.
Chiar dacă-aș sta zile-n șir,
noști la rând,
tot m-ai lăsa doritor și
strivit și flămând ?
Ca în clipa de-acum, când
m-ating stele mici, stele mari,
ca în clipa de-acum, când doar Tu,
Cel mai prezent decât toate,
dispari.
Poate aceasta-i voința ce-ncerc
s-o cuprind :
Tu să Te afli pretutindeni
și-oricând,
nefiind.

58

Nimic nou, desigur, sub
lună și soare.
Fiindcă totu-i oglinda Celui Statornic,
Celui Etern, Celui ce nu cunoaște schimbare.
Râul nu curge. Ziua nu trece. Frunza nu
moare.
Nici noi nu scădem. Nici noi nu
pierim. Ni se pare.

59

De pe șosea, se
vede muntele cel mai înalt, retezat,
o platformă de piatră, pe
care neatinsele brize se zbat.

De dincolo, lumina văzduhului
abia se arată,
abia amintind lumina
de dincolo încă, *neapropiată*.
Suntem atât de departe ! Pe
șosea, în cenușa amiezii,
împărțim lutul, și iarba, și
aerul, cu semenii, cu mieii,
cu iezii.
Suntem cumplit de departe ! În față-i
muntele. Și lumina. Și norul.
Și-acea treaptă de piatră-n
văzduh, unde, la răstimpuri, Îți
sprijini piciorul.

60

Pe casa de-alături e
desenată o cruce.
Pe cealaltă, la fel. Drumul însuși
colindă din răscruce-n răscruce.
Munții revarsă nori de
tămâie din imense potire.
Ceva din noi știe, ceva din ei
știe că totul e doar răstignire.
Vântul (sau Duhul) ne-o spune
când vine, ne-o spune când
iarăși se duce.
Lacrima chiar, căzută pe piatră,
are formă de cruce.

61

Stând pe banca de
lemn, în aroma de mere și fân,
m-am simțit, dintr-o

dată, bătrân.
Fără spaime, nostalgii, sau regret.
Dimpotrivă, zdrobit și tăcut, ca un
anahoret.
Nimic nou, nimic vechi între
cer și pământ.
Numai sufletul meu, palpitând
nevăzut în duhovnicul vânt.
Ca și trupul, firesc, pământesc,
învelit în lumina către care
tânjesc.
Și mi-am zis că se poate...
Dumnezeu are grijă de
toate.

62

Vântul adie.
Norii-ating munții cu
aripa lor cenușie.
Sufletul meu
între cădere și zbor
se sfâșie.
Halelu Yah! mai apuc să
rostesc. Slavă Ție !

63

În târgul extraplat e toamnă iar.
Așa cum a mai fost. Și-o să mai fie ?
Mucegăita ei dulcegărie
Se scurge-n zoaie groase pe trotuar.
Bețivii, fluctuanți, în lumea lor,
Mănâncă, salivând, de prin gunoaie,
Oștiri de câini se scutură, se-ndoaie,
Se-mperechează-n văzul tuturor.

Spitalu-i arhiplin. În hol, pe scară,
Bolnavi și rubedenii. Zeci de vraci.
Ce poți să faci ? Nimic nu poți să faci :
Spitalu-i plin de dă pe dinafară.
Investitori strategici își ridică
Alături mari palate. Pentru ce ?
Știut fiind că vila noastră e
O urnă doar, ne-nchipuit de mică...
E toamnă, deci. Haoticul sezon.
Și vidul din priviri are-o culoare
Cu-ntunecimi agonice și-amare.
Pe străzi, năluci, incinerate-n soare,
Îmi glăsuiesc, arzând, la unison,
Topite-n trista lor halucinare.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

64

Fiicele bătrânului nu
l-au uitat, deși, de fapt,
nu-l mai țin minte.
El nu le-nvinovățește, el nu
învinovățește niciodată pe
nimeni (poate tocmai de-aceea
nu-l mai țin minte),
el contemplă liniștit marele
râu al timpului (seamănă cu
Die Isar, își zice),
așteaptă clipa când își
va îmbrățișa mesagerul de
flăcări,
când va intra și se va
face nevăzut în familia
focului,
când fiicele focului,
nepoții focului vor
deveni
propria sa

familie.

65

În eternitatea bisericii,
brusc,
bătrânului i s-a
deschis dinaintea teroarea
abisului,
iată ce-ar putea să
însemne dacă te-aș părăsi,
iată ce-ar însemna să rămâi
fără Mine,
iată această fântână de vid,
rece, umedă, mucedă,
iată golul, iată cutremurul,
iată-te,
singur, strigându-Mă, sprijinit pe
banca de lemn,
înfiorat până-n măduvă, deasupra negurii ultime,
deasupra negurii
primordiale.

66

Din nou răsare soarele-n zadar.
Și, ca și ieri, zadarnic va apune.
Zadarnici sori, zadarnicele lune
Măsoară-un timp zadarnic, iar și iar.
Zadarnic ieși în prag. Zadarnic pleci.
Și-apoi te-ntorci. Și iar le faci cu schimbul.
Străbați în van zadarnice poteci,
Căci spațiu-i mai zadarnic decât timpul.
Și tu ești mai zadarnic decât tot.
Și totu-i mai zadarnic decât tine.
Strivite de mesajul cosmo-glot,

Cuvintele, sărmanele, nu pot
S-absoarbă taina tainicului cod –
Și vin la ușa Tainei să se-ncline.

67

Aidoma
unei sparte
monade,
casa revarsă, către
Poiană,
limfa ei
de-ntuneric.
Unde e
tatăl?
Cea mai sigură
cale către
cunoaștere
e suferința.
Luna își sprijină
fruntea
pe lespedeza vidă
a casei.
Unde e
Tatăl?

68

Tatăl
zace de-un
an în țărână.
Acesta-i adevărul
empiric.
Adevărul empiric,
dar nu indubitabil.
Fiindcă noi nu înțelegem
nimic din

tenebrosul sens al
cuvintelor,
nu-nțelegem nimic din
semnificația întâmplărilor,
nu știm ce înseamnă
sens, întâmplare,
nu știm ce
înseamnă țărână, a
zăcea, an,
adevăr
și, mai presus de
toate acestea,
nu știm dacă
ceea ce numim,
aici, tatăl
nu e cumva
însuși semnificantul,
ambiguu, adecvat
înțelegerii noastre
încețoșate,
al teribilului
semnificat
numit Tatăl.

69

Tatăl, absent,
a lăsat să cadă,
din mâinile sale
de fum,
ființe și lucruri.
Și ele, căzând, se
sparg în nenumărate
fărâme de sens,
pe care vântul le
poartă, pe care
apa le duce.
Apoi, vântul și apa,

la rându-le,
coboară, fluturând,
în neant, ca niște
pânze de ceață,
ca niște eșarfe.
Aceasta e desăvârșirea
nimicului.
Tatăl poate exista
fără lume.
Dar lumea
nu poate
exista
fără Tatăl.

70

Vine seara. Vine
clipa de tihnă.
Vine somnul, vine coșmarul, dar și
dramul acela divin
de odihnă.
Voi cădea, lin, adânc, în
ghimpatele visuri,
voi pluti, cum se-ntâmplă,
mereu,
în tenebre și-abisuri.
Dar, alături de-acestea, mi se dă
și o sfântă uitare.
Domnul revarsă asupra-mi
și balsam, și răcoare.
Câteva ceasuri măcar, până
când zorii îmi bat
la fereastră,
cu degetul lor diafan,
de culoare aurie și-albastră.
Atunci, mă ridic,
și Domnul, zâmbindu-mi,

mă duce
pe drumul știut,
în calvarul știut:
un om și o cruce.

71

Aici punem punct.
Eul, dezbărat de
umilințele morții, dezbărat de
lumeasca trufie,
se-ntoarce, nici viu, nici
defunct,
la ceea ce-a fost
înainte să fie.
Se-ntoarce la
acel pre-cuvânt
ce transformă
nimicul în
om de pământ
și informul în formă.
Se-ntoarce – calmă, nevăzută stihie –
la susurul divin, infinit,
revelat lui Ilie.
La susurul în care
cele ascunse se-ascund
și cele revelate
își au rădăcina.
Se întoarce
la acel întuneric profund,
absolut,
la acel întuneric perfect,
care-i însăși lumina.

72

Doamne,
tălpile munților
sunt tălpile Tale.
Iată-mă, vin,
pe o cărare
de spini și pelin,
desenată-n a plângerii vale.
Încă sunt viu,
am trupul de lut și
privirea sărată.
Vântul morții mă poartă,
ca pe-un bulgăre-fiu
către muntele-tată.
Duh arzând, renăscut,
și uitucă țărână,
cum am fost
la-nceput,
sub a Domnului talpă,
în a Domnului
mână.

73

Coșuri, cu ofrande și lumânări,
stau, umăr la umăr, în
întreaga biserică.
Preotul citește pomelnicul
morților. Corul
intonează, din umbră,
cântări,
în priveliștea aceasta,
neînchipuit de frumoasă,
eterică.
Afară plouă cețos. Credincioșii
așteaptă-n pridvor, așteaptă sub
streașină, sau
printre morminte.

Împart, apoi, colivă, colaci, cozonaci,
ouă roșii,
spre pomenirea
înruditelor, așezate-n pământ,
oseminte.
Plouă peste biserica veche, de
lemn, plouă peste ierburi și
cruci, peste scheletele celor vii, plouă
după o misterioasă măsură.
Copiii mănâncă. Streșinile plâng
hohotind. Și morții
surâd, cu pietriș, cu
nisip și
cu apă în gură.

74

Acvila. O vedeam, zi
de zi,
din pragul chiliei.
O vedeam cum plutea
a pluti,
deasupra Pustiei.
Trup eram, întru moarte.
Duh eram, vrând să
zboare.
Eram acvila duhului,
pedepsită să-mi
poarte
lutul în gheare.

75

Nu e nimic mai
minunat,
mai sublim,

în lumea creată de
Iah Elohim,
nu e nimic și
nici nu a fost
vreodată
ceva mai frumos
decât fânul uitat
din Poiana
uitată.
Fânul, greu de
rouă, de
flori,
traversat de raze și
de triluri, în
zori,
fânul
răsfirat de
zefîrul hai-hui,
fânul pur, ne-nceput,
pe al cărui covor
mi s-a părut
a zări,
când și când,
urma Lui.

76

Lumina,
ca o maree,
inundă casa,
răvășește grădina,
urcă, împreună cu
soarele,
pe râu, până-n munte,
și săgetează izvoarele.
Apoi, coboară, și
iarăși coboară,
avalanșă

infinit de ușoară,
rămânând neclintită, plină,
întreagă,
din zenit până-n
miezul cetății.
Lumina –
substanță
a eternității.

77

În curtea bisericii,
fânul,
unduind înflorit,
clatină
stâlpii de soare ai
sfericei
bolți de azur și
de platină.
Ca-ntr-o
celestă icoană,
din zare în
zare,
soarele aprinde, în
fiece palmă-a copacilor, în
fiece candelă argintată a
râului,
o lumânare.
Trec, pe sub streășina
porții,
trec spre altar,
chipuri de duh și
țărână.
Adierile zefirului
sunt înșiși
morții,
ce ne prind, cu
sfială,

de mână.

78

La rădăcina celor
ce sunt,
de pildă, la
rădăcina zilei
acesteia,
stă, deopotrivă,
primordialul
Cuvânt
și ființa mea,
tremurătoare, firavă,
ca trestia.

La rădăcina celor
ce-au fost
înainte ca toate să fie,
era doar infinit,
fără sens, fără
rost,
și doar veșnicie.

La rădăcina celor
ce fi-vor curând,
sub divina, dorita,
clemență,
e numai neantul
dintr-un mormânt,
clocotind de
absență.

79

Totu-i atât de
frumos! șoptește Eremitul,
în noaptea plină de nisip și

de stele, privind
cum un braț nevăzut
leagănă, lin,
cădelnița lunii.
Sfinții părinți ai Pustiei
de mult
s-au mutat, cu totul,
trup și duh,
lângă Domnul.
N-au uitat nimic în nisipuri,
nici măcar urma
trecerii lor sidefii.
Nu te lăsa amăgit.
Stele și constelații nu sunt
decât schelete de sfinți, risipite
în lutul văzduhului.

80

Stă Eremitul,
cu fruntea
pe grilajul de
lemn,
de la pronaos.
Stă așa îndelung,
desenat, în azur, ca
un semn, ca un
subțire înseamnă,
de închinare și
de repaus.
Sub cerul infinit și albastru,
în perspectiva
Poienii,
stă, învelit în
raze de
astru,
pierdut în zumzet, în
roiuri de-albine și

fluturi, în
mirodenii.
Mâinile Domnului,
verzi, străvezii,
mângâie-ntinderea
plaiului.
Astfel încep,
zi de zi,
diminețile raiului.

81

E atâta lumină!
Toată făptura
Îl așteaptă pe Domnul
să vină.
Munții, colinele,
Poiana, izvorul,
toate-și clamează
în limbajul luminii,
nerăbdarea și
dorul.
Oamenii doar,
covârșiți de lumină,
par gârbove semne,
hieroglifice de tină.
Au uitat că sunt
duh,
că în ceruri își au
și Stăpânul și
casa.
Semne sunt, fără
sens.
Îi rostește și-i
scrie,
cu demonica ei asemie,
angoasa.

82

Coborând spre
Poiană,
zefirul străbate
livada
în goană,
legănând tulpinile
ierbii, tulpinile
florilor,
fisurând, ici și
colo, umbrele
norilor.
Coboară și
tu
pe urma zefirilor,
coboară și tu,
spre Poiana în
care
se plimbă, în zori,
desfătat de
răcoare,
printre pomi fericiți,
Dumnezeul Oștirilor.
Sub cerul genezic, sub
al soarelui sfeșnic,
ce ușor te asameni
prototipului veșnic,
în acest paradis
fără oameni!

83

De mult n-a
mai fost
o toamnă ca

asta.
Soarele și-a construit
adăpost
în bradul vecin
și-n zori, zi de
zi,
inundă fereastra.
Cerul e-albastru
și-adânc,
asemenea mărilor și
oceanelor calme.
Străzile, aleile curg,
potolit, cu oameni cu
tot, spre abis. Copiii nu
zbiară, nu plâng,
adulții parcă-au uitat
de bătași și sudalme.
Totul e clar, luminos,
fără greș.
Fiecare cuvânt, fiecare
privire, fiecare salut, fiecare
atingere...

Domnul arată celor
aleși
un mic paradis,
un eden virtual,
înainte de stingere.

84

Funigeii
se-anină
în razele soarelui
cald,
tăvălit în
rugină.
Sângele, pasul,

privirea
au, dintr-o dată,
o altă
alură.
Înaintează
ritmic
și larg,
precum valul oceanului,
ce palpită, sub
nori și sub cer,
cu țârmul în
gură.
Duhul doar, numai el,
nu-și schimbă nici
starea,
nici mersul.
Duhul – ax de-argint și
oțel,
traversând
universul.

85

Vântul
răscolește pădurea,
răscolește Poiana,
umple,
cu văzduh și
lumină,
pământul.
Vântul
clatină râul,
vântură marea,
mută, din
nevăzuta lui
temelie,
cuvântul.
Cele ce sunt

își modifică, brusc,
aparența.
Dezgolite sub vânt,
cele ce sunt
își revelează, ca din
ceață,
esența.
Barierele lumilor cad,
nu-i decât vânt, nu-i
decât suflet,
nu-i decât duh,
din zare în zare.
Acesta e duhul, acesta
e vântul,
pneuma, ruah:
infiniț în mișcare.

86

Soare și nouri. Pe
alocurea, plouă.
Iarba întinde,
până în zare,
marile ei
pavaje de rouă.
Poiana
e-atât de autarhică,
atât de pustie,
încât nimeni, absolut
nimeni,
nu mai poate-n
cuprinderea ei
să-ntârzie.
În afară de
Duhul.
El singur
argintează pârâul,
umbrește

crucea cărărilor,
umple de sânge
arinii.
Duhul, *Ruah*,
izvorând,
printre stropii de aur,
dinspre amurg,
dinspre grota
luminii.

87

Nu există nici un fel
de-mpăcare
între apă și foc,
între soare și mare.
Și, aidoma, înțelegere
nu-i
între-un stâlp neclintit
de granit
și zefirul hai-hui.
Nu există acord
între zori și
amurg,
între clasicul sud
și romanticul nord.
Un tăios interval
rupe noaptea de zi,
rupe-un mal de alt
mal.
Toate cele ce sunt
se împart, ne-mpăcat,
între cer și
pământ,
între lut și văzduh.
Moartea doar mediază
între carne și
duh.

88

Eremitul stătea întins, și acum,
ca în fiecare noapte,
pe patul de tortură
al visului.
Sângele
i se prelingea, șerpuind,
se aduna dedesubt,
într-un lac
de-ntuneric.
Când s-a trezit,
l-a împins
pe cel mort,
l-a rostogolit,
de pe stâncă,
l-a zvârlit
în nămolul mormântului.

89

La capătul
însorit al
singurătății
ești Tu.
La mijlocul
singurătății
Te găsesc doar pe
Tine.
Încă de la pasul dintâi
în ale
pustietății depărtări
genuine,
am știut că
Te-ascunzi

în negarea lui Da,
în afirmarea lui Nu.

90

Există trei niveluri de ființă
Pe verticala fiecărui leat.
Cel mai de jos, elementar și plat,
E-un fel de somn. E-un vis banal, vegheat
De simțuri, *rațiune*, conștiință.

A doua treaptă, mai anevoioasă,
Atinsă doar de unii, și având
Ferestre spre niciunde și nicicând,
Aduce bietul *suflet*, tremurând,
În infinit. Și omul de pământ,
El, *ha' adham*, departe de Cel Sfânt,
Se umple de teroare și *angoasă*.

Al treilea și ultimul nivel,
Cel *revelat*, e mai presus de-aceste
Închipuiri și-nspăimântări terestre.
Doar duhul se încumetă spre el,
Doar *duhu*-n zboru-i liber către El,
Șoptind, ca ucenicul: Domnul este!

91

Peste tot ce
există,
se prăbușește, în
noapte,
ploaia sinistră.
A pătruns până-n
trup, a
pătruns până-n

sânge, a
pătruns până-n
gând.
Dintr-o zare în
alta,
zac, în apele
somniaului,
oameni uzi, de pământ.
Nu tresare
nici unul. Nu
învie
nici unii.

Numai Duhul
se poartă
pe deasupra genunii.

92

Cumplite ploi, cu fruntea lor ridată,
Dragoni lichizi, cețoși, pedepsitori,
Izbesc în lut, se-nfășură în nori
Și prăpădesc sub gheare țara toată.

Pe munți, cad stânci, se zburciumă păduri,
Puhoaiete tresar din rocă-n rocă.
Iar jos, atâta vezi: Umane guri,
Ce-n mâl și-n negre ape se sufocă.

Tu, rob viclean! Și tu, stăpân poltron!
N-ai cunoscut că trebuie să vină
Răsplata pentru merit, pentru vină?
Că, într-o zi, al Judecării Tron
Ne va zvârli-ntre cei care suspină?
Trec monștri uzi prin țara în ruină.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

93

Printre șanțuri și
gropi,
printre mari utilaje, și
grămezi de ciment,
a trecut, dintr-o dată,
în orașul
răscolit și dement,
a trecut, pe alături,
volatil, indecis,
izvorât din eter,
zămislit din neant și
din vis,
a trecut,
și apoi s-a făcut
din văzut,
nevăzut,
a venit, a trecut,
a pierit –
poate-un nor plin de
lacrimi solare,
poate duhul Poienii,
poate-un crâng
înflorit...

94

Peste suflet
se lasă, ușor,
vulturul nopții,
cu sufocantul său
zbor.
Se lasă și-ncepe,
nesătul,
să-l sfâșie,
sprijinindu-și ghearele-n

materia cărnii,
fremătândă și
vie.
Sufletul, răspândit
chiar în trup,
dar niciunde,
nicicum,
se târăște, rănit, către-al
zorilor drum,
se târăște departe,
mereu mai departe,
singur, în imensul deșert,
dintre
viață și
moarte.

95

Sufletul,
nevăzutul Icar,
încearcă, tragic,
încearcă, iar,
să zboare, adânc, să
se-ascundă,
fie-n veșnica primăvară
de sus,
fie-n eterica
toamnă profundă.
Dar lestu-i prea greu,
prea cumplit.
Legăturile trupului îl
aduc îndărăt, din
zenit,
îl obligă, iarăși, a
suferi și a plânge,
în abisul de carne, în
mocirla de sânge.
Căci otgoanele cu

nici un chip nu se
rup.
Infernul e chiar această
repetată
cădere în
trup.

96

Absența e-o prezență negativă,
E-un gol, o așteptare, o latență.
E moarte și viață, deopotrivă –
Chiar Domnul, pentru simțuri, e-o absență.
De neatins fiind, și nevăzută,
Asociind realități contrare,
Absența naște jale și frustrare
Și-un gând de neputință absolută.
Ne-existând, nu poate să se-ascundă.
Ne-existând, nu-și neagă evidența.
Egale-i sunt teroarea și clemența...
*Absența e-o prezență mult mai cruntă,
Mai greu de îndurat decât prezența.*

97

Cad porumbei peste
Piața Centrală,
cad primăvăratice ploi
peste străzi, peste piețe.
Oamenii poartă pânze de
soare pe fețe
și-n suflet un straniu amestec
de-azur și lentoare letală.
Iarăși cresc muguri în
ceața podgoriei,
iarăși cresc ierburi și flori din

sinistra țărână.
Și-asemenea ierbii, și-asemenea frunzei,
urcă, tacit,
din latența, din
țărâna istoriei,
urcă-n priviri, urcă-n
gând și în sânge,
urcă, în vidul
lăsat de pârjolul ateu,
lumea păgână.
Întâlnim, așadar, pretutindeni,
aceiași străvechi idolatri,
deghizați sub un proaspăt veșmânt,
întâlnim zei citadini și
zeițe agreste...
Toate aceste-ntrupări iluzorii
îi dau primăverii un aer
dement și-un zadarnic avânt.
Toate înoată, absente, în
golul imens. Toate par că nu
sunt... Și ai zice că sunt...

Numai Tatăl nu este.

98 (CHIPUL)

În *Facerea – Genesis, Bereshith –*,
așa cum bine știe orișicare
din cei ce-n studiul ei s-au adâncit
- că-i credincios de rând sau eremit – ,
în *Facerea*, capitolul cutare,
se scrie clar, se spune deslușit
că Domnul Dumnezeu l-a plămădit
pe-Adam din lut, după-al Său chip slăvit
și după sfânta Sa asemănare.

Acestea două-s tot ce omul are
în timpul și în spațiul infinit.
Atâta numai: *chip și-asemănare*.

Dar, vai, asemănarea s-a pierdut,
prin ispitire și neascultare,
încă de-atunci, de mult, de la-nceput!
Iar chipul, sub cumplita-nsingurare,
a unui univers îndușmănit,
s-a adunat în sine, s-a chircit,
a decăzut din slavă și splendoare,
a rătăcit, și iar a rătăcit,
dar n-a găsit nici pace, nici uitare.
Și iată-l, pierde-ncet, schimonosit,
iar moartea-l ia cu totul, și dispare...

Defunctul *n-are chip*. S-a reunit
cu lutul dintru care-a fost zidit
și care-i urcă, lent, prin capilare,
sorbindu-i în tărâmul nesfârșit
al pulberilor vânăta paloare.

De fapt, cel mort e mort dintru-nceput,
de când asemănarea s-a pierdut.
Chipul nu-i chip, când nu-i asemănare.

*

Cat drept aceea-n sinea mea și zic:
Ființa întru moarte nu-i nimic
decât reminiscență și-așteptare.
Ființa-i șansa ce s-a irosit
și-acum reface-a erelor cărare,
nădăjduind în Cel ce S-a jertfit
în semn de mântuire și iertare.

Ființa-i drumul tragic, istovit,
al *chipului* căzut spre-*asemănare*.

99

(THE ASHES MAN)

Îți cer un lucru simplu: Când va fi
(E și uman, e și divin să fie),
Să-mi schimbi uscatul trup într-o făclie
Și-ntr-un căuș de pulberi cenușii.

Să faci, încet, cu urna câțiva pași
Pe malul unei ape (știi tu care),
Al unei ape repezi, sclipitoare,
Și-n unda-i verde pulberea s-o lași.

Astfel, va dispărea, pe veci, caduca
Făptură care-am fost și nu mai sunt:
În volbura amnezicului prund,
Sub umbra Catedralei Sfântul Luca.

Apoi, să uiți, desăvârșit, aceste
Mici gesturi despre care ți-am fost scris.
Căci totu-i mai nimic decât un vis
Și mult mai trecător ca o poveste.

noiembrie 2001

100

(ADAM)

*Dezic, și mă dezic de tot ce am.
În fapt, ce vrea să-nsemne a avea?
Sunt singur. Sunt căzut. Sunt ha'adham*.
Și lângă mine stă femeia mea.
Ca ins primordial în Paradis,
N-am ascendență. Cât despre urmași,
Vrăjmași își sunt. Și mie-mi sunt vrăjmași.*

*Urmașii mei trupești m-au compromis.
Iar Eva, dăruită de Acel
Ce m-a creat, e-un dram din trupul meu.
Un unic trup clădim în Dumnezeu.*

În lume, deci, suntem doar eu și El.

**ha'adham (ebr.) – omul de pământ.*

R u g ă c i u n e a

r e g e l u i M a n a s e *

Doamne, Atotțiitorule, Dumnezeuul părinților noștri,
Care-ai legat, prin poruncă, prin cuvântul Tău, marea,
unde mișună făpturi minunate și monștri ;
Tu, Dumnezeuul lui Avraam, al lui Isaac și-al seminției lor
celei drepte,
Tu, Cel ce-ai făcut cerul, cu soare, cu lună și stele,
și pământul, împodobit cu-ale munților trepte ;
Tu, Cel care adâncul l-ai încuiat, și, cu înfricoșătorul
și slăvitul Tău nume, pecete i-ai pus,
Tu, în fața Căruia toate se tem și tremură foarte,
fiindcă puterea Ta-i de nespus
și nimeni nu-i în stare să stea dinaintea
strălucitei Tale măririi,
iar mânia urgiilor Tale e de neîndurat
preastricatelor noastre, păcătoaselor firi !...
Dar nemăsurată și neajunsă este și mila îndurărilor Tale.
Tu ești Dumnezeuul cel Preaînalt, îndelung-răbdător,
mult-milostiv, Care găsit-a cu cale
să se îndure, rău să Îi pară
de rătăcirea sărmanului om, de firava-i făptură,
ce se destramă și trece, ca o umbră solară.

Tu, Doamne, după mulțimea bunătăților Tale,
 ai făgăduit pocăință, iertare
 celor ce te-au amărât. Și, milosârd, ai hotărât remușcare
 inșilor căzuți în păcat, cu știre sau fără de știre,
 pocăință le-ai rânduit, spre limpezire, spre mântuire.
 Așadar, Doamne, Tu, Dumnezeuul tuturor celor drești,
 Cel ce veghezi din tărie,
 nu lor căință le-ai pus (lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, care nu Ți-au
 greșit), ci mi-ai pus mie, pusu-mi-ai mie...
 Revarsă asupra țărâniei ce sunt dulceața-ndurării,
 căci, iată, viața prin minte-mi petrec și-nțeleg, cu zdrobire,
 că am păcătuit mai mult decât nisipul de la marginea mării.
 Fără număr sunt nelegiuirile mele. Nedreptățile mele ? Nenumărate.
 Încât nu sunt vrednic nici măcar să-mi salt ochii spre cer,
 într-atât nemernicia către lut mă abate.
 Rele-am făcut, îmi țin capu-n pământ, n-am loc și răgaz,
 n-am strop de hodină.
 Sunt strâns în cătușe de fier, zilele curg,
 dar sufletul nicidecum nu mi se-nlumină.
 Te-am mâniat, n-am împlinit voia Ta,
 n-am păzit poruncile Tale.
 Ba, dimpotrivă, am stârnit urâciuni, am sporit în sminteli,
 m-am bălăcit în greșale.
 Dar, acum, sătul, preasătul de toate acele,
 cad, rugându-mă, la bunătatea Ta, și-mi plec
 genunchii inimii mele.
 Auzi-mă! Glasul meu urcă la Tine din adâncul
 cel mai de jos :
**Am păcătuit, Doamne, am păcătuit, și fărădelegile mele
 eu le cunosc !**
 Însă, rugându-te, cer : Iartă-mă, Doamne, iartă-mă,
 nu socoti a mă pierde
 în bezna fărădelegilor mele, mucegăită, cumplită,
 ca veninul de verde.
 Nu mă osândi să rămân, pentru eternitate zăcând,
 în întunericul cel fără nădejde, în abis, sub pământ.
 Pentru că Tu, Cel Etern, ești Dumnezeuul
 celor care se pocăiesc.
 Blândețea arată-Ți spre mine, nevrednicul,

după marea Ta milă, către care tânjesc.
Și Te voi preaslăvi, toată viața, liber – prin Tine,
viu – întru Tine, smuls din frământare și chin.
Căci pe Tine Te laudă toate puterile cerului,
și a Ta este slava, în vecie. Amin !

noiembrie – decembrie 2000

* Stihuire după ultimul text din *Vechiul Testament*. Manase a domnit în Ierusalim, între anii 693 și 638 î. Hr., iar rugăciunea sa a fost înălțată pe când se afla rob în Babilon (*IV Regi 21; II Paralipomena 33*).

E p i l o g

*De-atâta timp, în lumea de himere,
În lumea iluzorie, și eu
Am rătăcit. Asemeni lui Orfeu,
Crezând în a cuvântului putere.*

*Crezând și totuși nu. Căci, mai presus
De vorba noastră vană și firavă,
Resimt Cuvântul răstignit în slavă
Și-mpurpurat pe crucea lui Iisus.*

*Încât, sătul de idoli și eroi
(Eroi când în prim-plan, când în eclipsă),
Pun jos condeiul laic. Scrieți voi !
Ne revedem după Apocalipsă.*